

Sprawozdanie z 62. Zjazdu Polskiego Towarzystwa Geograficznego

W dniach 11–12 czerwca 2021 r. w Instytucie Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego odbył się 62. Zjazd Polskiego Towarzystwa Geograficznego połączony z jubileuszową sesją z okazji 75-lecia Wrocławskiego Oddziału PTG pod hasłem *Geografia – Jedność w różnorodności*. Ze względu na sytuację pandemiczną zjazd organizowany przez Oddział Wrocławski doszedł do skutku rok później, niż planowano. Wydarzenie składało się z dwóch części, z których pierwsza odbywała się zdalnie w dniach 11–12 czerwca 2021 r., a druga – terenowa – w dniach 1–3 października 2021 r. w Dobkowie, w Krainie Wygasłych Wulkanów, w regionie Gór Kaczawskich i na Pogórzu Kaczawskim.

Podczas części czerwcowej odbyło się głosowanie Zarządu Głównego PTG nad przyznaniem Złotych Odznak PTG, które otrzymują osoby z co najmniej 15-letnim stażem w PTG i aktywnie działają na rzecz towarzystwa. W wyniku głosowania wyróżnienie otrzymali następujący członkowie: Beata August, Sebastian Bernat, Ewa Bryndza, Marta Guja, Małgorzata Hamrysz, Wojciech Janicki, Jolanta Rodzoś, Wojciech Retkiewicz i Bogdan Włodarczyk.

Po posiedzeniu Zarządu Głównego rozpoczęło się Walne Zgromadzenie Delegatów PTG. Przewodniczącym zebrania został kol. Janusz Łach (przewodniczący Oddziału Wrocławskiego PTG). Walne Zgromadzenie Delegatów przyjęło sprawozdanie rzeczowe i finansowe za rok 2020, które przedstawili kolejno kol. Tomasz Napierała (sekretarz ZG PTG) i kol. Andrzej Soczówka (skarbnik ZG PTG). Delegaci wysłuchali również sprawozdania Głównej Komisji Rewizyjnej (dokument zaprezentowała przewodnicząca GKR kol. Teresa Sadoń-Osowiecka) oraz Sądu Koleżeńskiego (kol. Hanna Grunwald).

W dyskusji nad sprawozdaniami kol. Teresa Sadoń-Osowiecka przypomniała o zakończeniu działalności Komisji Geografii Religii i powołaniu Komisji Historii Geografii. W uzupełnieniu do sprawozdania rzeczowego kol. Przemysław Śleszyński poinformował o wręczanych od 2014 r. Honorowych Dyplomach Komisji Geografii Osadnictwa i Ludności „w uznaniu zasług na rzecz rozwoju polskiej geografii osadnictwa i ludności”. Wspomniał ponadto o syntetycznych opracowaniach monograficznych z zakresu geografii osadnictwa i ludności Polski po 1989 r. Po wysłuchaniu sprawozdań Walne Zgromadzenie Delegatów udzieliło absolutorium Zarządowi Głównemu PTG.

Wychodząc naprzeciw konieczności dostosowania Statutu PTG do obowiązującego prawa, a w szczególności do znowelizowanej w 2018 r. ustawy Prawo o stowarzyszeniach, Walne Zgromadzenie Delegatów PTG powołało Komisję Statutową. W wyniku głosowania w skład komisji weszli koledzy: Adam Hibszer, Tomasz Napierała, Tomasz Sawicki, Wojciech Taras oraz Tomasz Wites.

W dalszej części spotkania poruszono temat promocji działalności PTG wśród młodych nauczycieli, zwłaszcza nauczycieli geografii. Zaproszenie młodych na-

Fot. 1. Komitet Organizacyjny 62. Zjazdu PTG – od lewej: Agnieszka Duda, Aleksandra Michniewicz, Monika Krawczyńska, Janusz Łach, Piotr Ropuszński, Małorzata Śpiewak, Marta Helt (fot. J. Kida)

uczycieli do członkostwa w PTG, informacja o możliwości przekazania 1% podatku na rzecz towarzystwa to przykładowe propozycje działań. Dyskutowano także kwestię statusu tzw. członka wspierającego i ewentualne wprowadzenie statusu sympatyka czy kandydata na członka.

Najważniejsze postulaty i wnioski z Walnego Zgromadzenia Delegatów PTG można przedstawić w kilku punktach: (1) podjęcie działań na rzecz zwiększenia ściągalności składek członkowskich w części oddziałów PTG, (2) zwiększenie starań o zewnętrzne źródła finansowania, w tym granty, (3) podtrzymanie działalności zdalnej lub hybrydowej nawet po ustaniu pandemii koronawirusa, (4) rozwój strony internetowej PTG we współpracy między oddziałami PTG a administratorem serwisu, w tym zamieszczenie informacji dla mediów o ekspertach towarzystwa.

12 czerwca 2021 r., drugiego dnia Zjazdu PTG, odbyły się dwie sesje plenarne i jedna problemowa. W pierwszej części obrad plenarnych kol. Piotr Migoń przedstawił powojenną historię wrocławskiego ośrodka geograficznego. Następnie kol. Mariusz Szymanowski omówił strukturę organizacyjną i kierunki rozwoju geografii na Uniwersytecie Wrocławskim. W drugiej sesji plenarnej kol. Antoni Jackowski (honorowy przewodniczący PTG) przedstawił dzieje zjednoczenia ruchu geograficznego w Polsce zwieńczone zjazdem, który odbył się we Wrocławiu w dniach 9–12 czerwca 1946 r. Kol. Urszula Myga-Piątek (przewodnicząca PTG) zaprezentowała komunikat pt. *Polskie Towarzystwo Geograficzne w obliczu po-*

Fot. 2. We wnętrzu Sudeckiej Zagrody Edukacyjnej – opowiada Julia Tarkowska (fot. A. Duda)

działu geografii – nowe wyzwania. W tej części wręczono także członkostwa honorowe i medale PTG.

Po przerwie odbyła się sesja problemowa, podczas której prelegenci przedstawili następujące referaty: (1) Przemysław Śleszyński omówił przestrzenne zmiany demograficzno-osadnicze Polski w kontekście pandemii koronawirusa, (2) Zbigniew Zwoliński – *Georóżnorodność a cele zrównoważonego rozwoju*, (3) Konrad Czapiewski – *Międzynarodowy wymiar współpracy Polskiego Towarzystwa Geograficznego*, (4) Adam Gendźwiłł – *Jaką geografiją popularyzuje Olimpiada Geograficzna?*, (5) Elżbieta Szkurłat – *Kształcenie nauczycieli geografii – przyczyny i skutki kryzysu.*

Podczas drugiej części Zjazdu przebiegającej w Dobkowie w dniach 1–3 października 2021 r. odbyły się sesje terenowe zorganizowane na obszarze projektowanego Geoparku Kraina Wygasłych Wulkanów. W części terenowej uczestniczyło 47 członków PTG z całej Polski. Była to pierwsza od dłuższego czasu możliwość spotkania się, ożywionych dyskusji i radości ze wspólnie spędzonego czasu. Pierwszego dnia, po uroczystym przywitaniu gości przez gospodarza zjazdu kol. Janusza Łacha i przewodniczącą PTG kol. Urszulę Mygę-Piątek, kierownik Sudeckiej Zagrody Edukacyjnej Julia Tarkowska przedstawiła ideę funkcjonowania wsi tematycznej, jaką jest Dobków, w kontekście tworzącego się geoparku Kraina Wygasłych Wulkanów (fot. 2). Po prezentacji Julia Tarkowska oprowadziła uczestników zjazdu po obiekcie. Następnie historię Oddziału Wrocławskiego PTG przedstawił kol. Janusz Łach, a o walorach krajoznawczo-

Fot. 3. Lubiechowa – warsztaty geologiczne – poszukiwanie agatów (fot. A. Duda)

-turystycznych Dolnego Śląska opowiadała kol. Agnieszka Latocha i kol. Piotr Migoń.

Drugiego dnia zjazdu odbyła się wycieczka po Górach Kaczawskich i Pogórzu Kaczawskim, którą prowadzili koledzy Krzysztof Maciejak oraz Piotr Migoń. Trasa prowadziła przez Świerzawę, gdzie uczestnicy zwiedzili romański kościół św. Jana i św. Katarzyny. Kolejnym bardzo ważnym punktem był Myślubórz, gdzie uczestnicy zapoznali się z ofertą dydaktyczną Centrum Edukacji Ekologicznej i Krajoznawstwa „Salamandra”. Zjazdowiczów oprowadzał Marek Cieślak, zastępca dyrektora Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych. Po zwiedzeniu centrum uczestnicy wybrali się na spacer po unikatowym rezerwacie Wąwóz Myśluborski oraz na bazaltowe wzgórze Rataj.

Po południu tego samego dnia miały miejsce prowadzone przez mieszkańców regionu warsztaty: geologiczne w Lubiechowej (fot. 3) oraz zielarskie w Rzeszówku.

Pierwszego i drugiego dnia uczestnicy mieli okazję do wspólnych wieczornych rozmów na tematy geograficzne, najpierw przy ognisku, a następnie przy kominku.

Trzeciego dnia zjazdowicze zwiedzili Skansen Górniczo-Hutniczy w Leszynie, gdzie historię wydobycia miedzi przedstawił Andrzej Kowalski, założyciel obiektu i prezes Złotoryjskiego Towarzystwa Tradycji Górniczych (fot. 4). Ostatnim punktem programu terenowej części zjazdu był Kościół Pokoju w Jaworze. W obiekcie znajdującym się na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO wysłuchano recitalu organowego.

Ryc. 4. Leszczyna – Skansen Górniczo-Hutniczy (fot. A. Duda)

Zorganizowany przez Oddział Wrocławski 62. Zjazd Polskiego Towarzystwa Geograficznego był niewątpliwie ważnym wydarzeniem w kalendarium polskiej geografii. Zgodnie z zamierzeniem organizatorów, umożliwił spotkanie przedstawicieli ośrodków geograficznych z całej Polski i stworzył kolejną okazję do wymiany myśli i doświadczeń celem jeszcze lepszego zrozumienia otaczającej nas przestrzeni, tworzących ją relacji i zachodzących w niej procesów. Zjazd był również okazją do prezentacji najnowszych osiągnięć badawczych oraz działalności wrocławskiego ośrodka geograficznego. Terenowa część zjazdu w Dobkowie dała natomiast możliwość promocji powstającego geoparku Kraina Wygasłych Wulkanów. Dzięki wizycie w terenie uczestnicy zjazdu mieli możliwość poznać szczególnie interesujące lokalne walory przyrodnicze i kulturowe, podyskutować o możliwości wykorzystania zajęć terenowych w edukacji geograficznej, a także spotkać się z ciekawymi ludźmi z regionu. Tym samym mogli poczuć „ducha miejsca” (genius loci).

Marta Helt
Uniwersytet Wrocławski